

YÖNETMELİK

Tarım ve Köyişleri Bakanlığında:

**TİCARİ AMAÇLI PATATESLERİN İZLENEBİLİRLİĞİ
HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, patates üretim alanlarında görülen karantinaya tabi zararlı organizmaların temiz yerlere bulaşmasını önlemek, üretim alanları ve depolama yerlerinin kayıt altına alınarak patateslerin dolaşımının izlenmesini, herhangi bir karantina organizmasının tespiti durumunda kaynağının belirlenerek gerekli önlemlerin alınmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ticari amaçlı tohumluk ve yemeklik patateslerin üretim, depolama, nakil ve satış faaliyetleri ile denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 15/5/1957 tarihli ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununun 16 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
  - b) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS): 16/4/2005 tarihli ve 25788 sayılı “Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği” ile oluşturulan ve üreticilerin kimlik, arazi ve ürün bilgileri ile tarımsal desteklemelere ilişkin bilgilerinin de kayıt altına alındığı veri tabanını,
  - c) Depolama izin belgesi: Ticari olarak tohumluk ve yemeklik patates depolayacakların il ve ilçe müdürlüklerinden alacakları belgeyi,
  - ç) Genel Müdürlük: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
  - d) Müdürlük: Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerini,
  - e) Patates taşıma ve satış sertifikası: Patates yumrularının satışa sunulmadan önce zararlı organizmalardan arı olduklarına dair düzenlenen belgeyi,
  - f) Patates üreticisi: Patates yetiştiriciliği yapan gerçek ve tüzel kişileri,
  - g) Sertifikalı tohumluk: Orijinal tohumluk veya kendisinden elde edilen, çeşit safiyetini ve sağlığını devam ettiren tohumluğu,
  - ğ) Sözleşmeli üretim: Üretici ve yetiştiriciler ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin karşılıklı menfaat esaslarına dayalı yazılı akitlerle yürütülen tarımsal üretim şeklini,
  - h) Tarım danışmanı: Sivil toplum örgütlerinde, ziraat odalarında ve tarımsal danışmanlık şirketlerinde istihdam edilen veya tarımsal danışmanlık hizmeti yürütmek üzere kendi nam ve hesabına çalışan ve 8/9/2006 tarihli ve 26283 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Tarımsal Yayımlar ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik”te belirtilen hükümlere göre sertifikalandırılmış kişileri,
  - ı) Ticari amaçlı yetiştirme: Zati ihtiyacı dışında patateslerin yemeklik, sanayilik ya da tohumluk amacıyla yetiştirilmesini,
  - i) Tohumluk: Bitkilerin çoğaltılmasında kullanılan tohum, yumru, fide, fidan, çelik gibi vegetatif ve generatif kısımlarını,
  - j) Üretim izin belgesi: Ticari olarak tohumluk ve yemeklik patates üretimi yapacakların il veya ilçe müdürlüklerinden alacakları belgeyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Belge Düzenlenmesi, Kayıt Altına Alınma, Kontrol İşlemleri

Belge düzenlenmesi

MADDE 5 – (1) Ticari amaçla patates dikimi yapacak üreticiler, üretimin yapılacağı tarlanın kayıtlı olduğu il veya ilçe müdürlüklerinden izin almak, başvurdukları yıl için ÇKS’ye kayıtlı olmak ve bilgilerini güncellemek zorundadırlar. İl veya ilçe müdürlüklerine Ek-1A’daki örneğe uygun dilekçe ile patates dikiminden önce müracaat ederler. Patates dikimi izni için müracaat eden üreticilerin dilekçeleri, il veya ilçe müdürlüklerince değerlendirilir ve uygun olanlara üretim izni Ek-2A’ya göre verilir. Üretim izinleri üretici adına düzenlenir ve verilen izinde parseller numaralandırılarak üreticinin dikim yapacağı tüm parseller belirtilir. Üretim izninin bir nüshası ilgili müdürlükte dosyalanır. Üretim izinleri her yıl yenilenir.

(2) Sözleşmeli üretim yaptırmak isteyen firmalar, sözleşmeli çiftçilerinin ÇKS kayıt suretleri ile il veya ilçe müdürlüklerine Ek-1B'deki örneğe uygun dilekçe ile müracaat ederler. Sözleşmeli üretim yaptırmak isteyen firmaların müracaatları il veya ilçe müdürlüklerince değerlendirilir ve uygun olan firmalar adına üretim izni Ek-2B düzenlenir. Patates üreticisi ve sözleşmeli üretim yaptırmak isteyen firma, "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik" kapsamında tarımsal danışmanlık hizmeti alabilir. Bu durumda Patates üreticisi veya firma adına üretim izni talebini tarımsal danışmanlık hizmet sözleşmesinde hüküm bulunmak kaydıyla tarım danışmanı da yapabilir.

(3) Tohumluk üretim amaçlı müracaatlar 17/1/2008 tarihli ve 26759 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Patates Tohumluğu Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği" kapsamında değerlendirilir.

(4) Üretim izni talebinde bulunan üretici veya firmaların dilekçe ekinde;

a) Güncelleştirilmiş ÇKS formu,

b) Patates üretim/depolama izni alan yetiştiricilerin uyması gereken hususları belirten Taahhütname (Ek-3) yer alır.

(5) Karantinaya tabi zararlı organizmalarla bulaşık olan yerlerde patates üretimine izin verilmez.

(6) Patates üretim izni almayan üreticilere patates taşıma ve satış sertifikası düzenlenmez ve bu patateslerin nakilleri ve pazarlanmaları yasaklanır.

(7) Sertifikalı tohumluk patates üretim alanlarında 3 yıl, yemeklik patates üretim alanlarında ise 2 yıl aynı tarlaya patates dikilmemiş olması şartı aranır. Elit ve orijinal sınıfta yetiştirilecek tohumluklar için ise aynı tarlaya 5 yıl süreyle patates dikilmemiş olması gerekir.

Kayıt altına alınma

MADDE 6 – (1) Ticari amaçla patates depolaması yapılan depolar, buldukları il veya ilçe müdürlüklerince kayıt altına alınır. Ticari amaçla patates depolaması yapacak olanlar depolama ile ilgili bilgileri il veya ilçe müdürlüklerine başvurarak Ek-1A veya Ek-1B çerçevesinde beyan eder ve tohumluk veya tüketim amaçlı olduğunu bildirirler.

(2) Ticari amaçla patates depolaması yapanlar depoya girişi yapılan patatesleri, firma beyanı ve mevcut depo bölmelerinin büyüklüklerine göre çuvalı veya dökme olarak ayrı ayrı depolarlar. Depolama yapanlar depodan çıkan ürünler için üretim izinleri ve üretim izni sahibi adına düzenlenmiş satış belgesini saklarlar. Kendi ürününü depolayanlar için satış belgesi aranmaz.

(3) İlçe müdürlükleri her yıl sonunda üretim/depolama izin belgesi listelerini il müdürlüklerine bildirirler. İl müdürlüklerince hazırlanan icmaller Ek-4'deki tabloya göre düzenlenerek Genel Müdürlüğe gönderilir.

Kontrol işlemleri

MADDE 7 – (1) Tohumluk patates üretimi yapılan alanların kontrolü "Patates Tohumluğu Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği"nde belirtilen esaslar dahilinde yapılır. Yemeklik patates üretim alanları ile depolarda karantinaya tabi zararlı organizmalar yönüyle yapılacak kontroller Bakanlıkça hazırlanan sürvey talimatlarına göre yapılır.

(2) Patates üretim izni alan üreticiler, hasat zamanı pazarlamasını yaptıkları gerçek veya tüzel kişilere patates üretim izin belgesinin aslını ibraz ederler. Patates depolaması ve ticareti yapan gerçek ve tüzel kişiler ise üretim izni olmayan üreticilerden patates satın alamazlar. Satılan patatesler için satış belgesi düzenlenir.

(3) Üretim yerlerinden veya depolardan satışa sunulacak patatesler için nakillerinden önce il veya ilçe müdürlüklerinden Patates Taşıma ve Satış Sertifikası (Ek-5) alınır. Bu belge üzerinde üreticinin ÇKS numarası belirtilir. Patates Taşıma ve Satış Sertifikası her araç için düzenlenir. Sertifikalarda üreticinin yetiştiricilik yaptığı alan ve o ilin ortalama verimi esas alınır ve üreticinin toplam üretiminden düşülerek düzenlenir.

(4) Patates Taşıma ve Satış Sertifikası olmadan patateslerin bir yerden diğer yerlere nakli ve satışı yapılamaz. Sevk ve Taşıma İrsaliyesi düzenlenemez.

(5) Ziraat odaları Patates Taşıma ve Satış Sertifikası olmayan patatesler için Müstahsil Yol Belgesi düzenleyemezler.

(6) Kolluk kuvvetleri ve zabıta memurları patates nakillerinde Sevk ve Taşıma İrsaliyesi veya Müstahsil Yol Belgesinin olup olmadığını denetler.

(7) Hal müdürlükleri Sevk ve Taşıma İrsaliyesi veya Müstahsil Yol Belgesi olmayan patatesleri hale kabul etmez ve satışına izin vermezler.

(8) Köylerde muhtarlar, belediye sınırları içerisinde Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları patateslerin ticari amaçla izinsiz üretiminin yapıldığını, depolama izin belgesi olmaksızın depolandığını veya Patates Taşıma ve Satış Sertifikası olmaksızın taşınmasını yapıldığını haber aldıklarında durumu derhal mülki sınırları içerisinde buldukları il veya ilçe müdürlüklerine bildirmekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İstisnalar

MADDE 8 – (1) Bilimsel amaçlı çalışmalar, araştırma ve geliştirme çalışmaları ile genetik çeşitliliğin geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında yapılan faaliyetler, zati ihtiyaç için üretim bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

İdari yaptırımlar

MADDE 9 – (1) 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi gereğince bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında aynı Kanunun 52 nci maddesine göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

[Ekler için tıklayınız.](#)